

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
Інститут проблем виховання НАПН України
Компанія «ХУАВЕЙ УКРАЇНА»
СЕКЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОТЕЧНОЇ АСОЦІАЦІЇ «БІБЛІОТЕКА – НА ДОПОМОГУ
ОСОБАМ З ІНВАЛІДНІСТЮ ТА ЛЮДЯМ ПОХИЛОГО ВІКУ»
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ, ІНКЛЮЗИВНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ
Освітньо-ресурсний центр РДГУ

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

МАТЕРІАЛИ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ОСВІТА В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ:
ПОШУКИ ТА ПЕДАГОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ»

24 листопада 2021 року

РІВНЕ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
Інститут проблем виховання НАН України
Компанія «ХУАВЕЙ УКРАЇНА»
СЕКЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОТЕЧНОЇ АСОЦІАЦІЇ «БІБЛІОТЕКА – НА ДОПОМОГУ ОСОБАМ
З ІНВАЛІДНІСТЮ ТА ЛЮДЯМ ПОХИЛОГО ВІКУ»
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ, ІНКЛЮЗИВНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ
Освітньо-ресурсний центр РДГУ

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

МАТЕРІАЛИ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ОСВІТА В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ:
ПОШУКИ ТА ПЕДАГОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ»

24 ЛИСТОПАДА 2021 РОКУ
РІВНЕ

Рекомендовано до друку
вченого радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 11 від 25 листопада 2021 р.)

Рецензенти:

Безкоровайна О.В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри міжкультурної комунікації, теорії та історії зарубіжної літератури Рівненського державного гуманітарного університету

Журба К.О., доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, головний науковий співробітник лабораторії морального, громадянського та міжкультурного виховання ІІІ В НАПН України

Професійний розвиток педагога: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Рівне, 24 листопада 2021 р. Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2021. 156 с.

У збірнику представлено наукові матеріали, що включені до програми Всеукраїнської науково-практичної конференції «Освіта в інформаційному суспільстві: пошуки та педагогічні стратегії».

У виданні висвітлюються питання розвитку вітчизняної освіти й входження у світовий інформаційно-освітній простір, особливості організації освітнього процесу в закладах освіти, використання ІТ задля створення безбар'єрного простору в усіх сферах життя та для всіх суспільних груп, зокрема людей з інвалідністю, вимоги суспільства до професійного розвитку педагога в умовах імплементації інклузії та інформатизації освіти.

Збірник рекомендований для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх тих, хто цікавиться питаннями історії та сьогодення системи освіти.

Відповіальність за автентичність цитат, правильність фактів і посилань, достовірність матеріалів та грамотність несуть автори публікацій.

Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

© Кафедра педагогіки початкової,
інклузивної та вищої освіти
Рівненського державного
гуманітарного університету, 2021.
Укладання.

© Автори статей, 2021

**ПРОБЛЕМА ПРОФІЛАКТИКИ ТА ПРОТИДІЇ НАСИЛЬСТВУ ОСОБИСТОСТІ
В НАУКОВОМУ ОСЯГНЕННІ**

Акімов Вадим Юрійович,

здобувач ступеня доктора філософії PhD,
Рівненський державний гуманітарний
університет, м. Рівне

Створення сприятливих умов для розвитку зростаючої особистості, отримання належної освіти водночас із захистом усіх прав і свобод, зокрема від насильства і жорстокого поводження, що гарантовані державою, є головним завданням державної освітньої політики. Проте нині спостерігаються тенденції вияву жорстокого ставлення, цькування, булінгу в молодіжному середовищі в закладах освіти та насильства в сім'ї, у місцевому співтоваристві й т.ін. Тому захист здобувачів вищої освіти від жорстокості, протидії насильства, попередження злочинів проти них є надзвичайно актуальним завданням та потребує пошуку шляхів вирішення на рівні держави, суспільства, громади, закладу освіти.

Аналіз наукової літератури з проблеми дослідження дозволив з'ясувати, що для визначення її сутності варто дослідити низку взаємопов'язаних понять, таких як: «насильство» «превенція», «профілактика». Поняття «насильство» потрактувати як будь-яке свідоме і навмисне застосування сили одного індивіда/групи людей проти іншого/інших з метою встановлення над ними влади і контролю; умисний фізичний чи психологічний вплив однієї особистості на іншу, проти її волі, що спричиняє цій особистості фізичну, моральну, майнову шкоду, або містить у собі загрозу заподіяння зазначененої шкоди зі злочинною метою. Особистість, яка вчиняє насильницькі діяння, усвідомлює їх характер, передбачає наслідки цих діянь і бажає або свідомо допускає їх настання [1; 2].

Щодо понять, як «превенція», «профілактика», «запобігання» тощо, зміст яких є нетотожним, то в науковій літературі дослідники використовують термін «превенція» (франц. – prevention від лат. praeventio – випереджаю, попереджаю) – попередження, запобіжні, попереджувальні дії; процес та заходи, спрямовані на недопущення чогось, зокрема правопорушень [3]. Таким чином, його слід розглядати як синонім попередження, що містить профілактику та запобігання.

Поняття «профілактика» (від prophylaktikos – запобіжний) розглядають як здійснення попередніх заходів для недопущення будь-чого; тобто це комплекс заходів, спрямованих на те, щоб готовність до вчинення противправних дій не

**ОСВІТА В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ:
ПОШУКИ ТА ПЕДАГОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ**

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ, 24 листопада 2021 року

виникла. Запобігання, на відміну від профілактики, передбачає виконання низки заходів, коли є підвищений ризик вчинення правопорушення. Протидія ж вчиненню правопорушень відбувається тоді, коли є певні умови, за яких розпочато протиправну діяльність, тобто вже існує факт протиправного діяння.

Зазвичай розрізняють три види профілактики насильства:

- загально соціальна – система соціальних заходів, спрямованих на усунення негативного впливу об'єктивних і суб'єктивних факторів, які сприяють учиненню правопорушень;
- спеціальна – частина соціального процесу, що базується на використанні засобів, методів і прийомів для врегулювання й усунення негативних чинників, які можуть викликати таке діяння;
- індивідуальна – загальний і спеціальний вплив на зростаючу особистість, поведінка якої свідчить про її готовність до вчинення правопорушення.

Профілактику та протидію насильства слід трактувати як соціально спрямовану діяльність держави, її органів і посадових осіб, громадських організацій, закладів освіти та окремих громадян, спрямовану на виявлення причин і умов вчинення правопорушень, ліквідацію факторів, які спричиняють формування антигромадської поведінки зростаючої особистості, ліквідацію правопорушень як соціального явища та забезпечення під час такої діяльності прав та свобод громадян [4].

Таким чином, захист здобувачів освіти від жорстокості, протидії насильства, попередження злочинів проти них має міждисциплінарний характер, що передбачає забезпечення реалізації та захист прав, свобод й інтересів громадян, охорону громадського порядку, забезпечення громадської безпеки і встановленого порядку проведення різних видів діяльності.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19>.
2. Запобігання та протидія проявам насильства: діяльність закладів освіти: навч.-метод. посіб./ Андреєнкова В.Л., Байдик В.В., Войцях Т.В., Калашник О.А. та ін. Київ: ФОП Нічога С.О. 2020. 196 с.
3. Костіна В.В. Теоретичні і методичні засади професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів і соціальних працівників до профілактики дезадаптації учнів: дис. ... доктора пед. наук: 13.00.04 / Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, Харків, 2018. 643 с.
4. Міловідова С.В. Попередження та протидія адміністративним

правопорушенням в Україні: дис.. ... канд. юрид. наук: 12.00.07/ ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». Київ, 2016. 231 с.

СТРУКТУРА МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ЗРОСТАЮЧОЇ ОСОБИСТОСТІ

Андрій Катерина Василівна,
здобувач ступеня вищої освіти «магістр»,
науковий керівник:
д.пед.н., проф. Сойчук Р.Л.,
Рівненський державний гуманітарний
університет, м. Рівне

В умовах сьогодення відбувається розвиток української національної системи виховання, що базується на основних принципах гуманізму та демократизації. Відтак, активним суспільним суб'єктом має бути особистість із високим рівнем моральної свідомості, творчої активності, відповідальності, яка керується у своїй діяльності й поведінці загальнолюдськими моральними цінностями. Саме таку особистість покликана виховати школа, як соціальний освітній інститут.

Зміст початкової освіти складає основу різnobічного розвитку учнів, формування у них мислення, пізнавальних інтересів, оволодіння навичками здобувати знання. У цей період у молодших школярів інтенсивно формуються інтелектуальні, соціальні і моральні якості. У початковій школі учні отримують основи знань з навчальних дисциплін, правил поведінки та розуміння загальнолюдських моральних цінностей, що стануть основою їх подальшої життєдіяльності.

Проблема формування загальнолюдських моральних цінностей розглядається різноаспектно, зокрема, як-от: психологічні механізми та закономірності морального виховання школярів розкрито в дослідженнях психологів (І. Бех, М. Борищевський, Р. Павелків, Л. Рувинський та ін.); проблему формування моральних якостей, моральної культури поведінки на основі загальнолюдських моральних цінностей досліджено С. Гончаренком, Т. Дем'янюком, А. Кузьмінським, Н. Мойсеюком, В. Омельяненком, І. Харламовим та

**ОСВІТА В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ:
ПОШУКИ ТА ПЕДАГОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ**
ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ, 24 листопада 2021 року

Даниляк Софія Володимирівна

Зміст дошкільної медіасвіти _____ 42

Дородюк Ольга Володимирівна

До проблеми формування культури здоров'я студентської молоді _____ 43

Жигула Карина Вікторівна

Використання додатку «DIGITAL INCLUSION» в освітньому
процесі ЗЗСО _____ 45

Іванюк Віталій Анатолійович

Основні критерії майстерності педагога _____ 48

Іскра Лілія Віталіївна

Використання технологій електронного навчання у ЗВО _____ 51

Кабай Катерина Володимирівна

Громадянська компетентність майбутніх вчителів початкових класів як
вагомий елемент громадянської культури особистості _____ 53

Карплюк Дарія Володимирівна

Сутність базових понять педагогичної творчості вчителя початкової
школи _____ 56

Козяр Темяна Анатоліївна

Психолого-педагогічні засади вивчення граматичного матеріалу на
фонетичній основі _____ 59

Конопець Софія Русланівна, Лопушанська Аліна Вікторівна

Особливості організації дистанційного навчання в початковій школі _____ 61

Костюк Яна Степанівна

Дидактичні ігри на уроках математики як форма активізації пізнавальної
діяльності молодших школярів _____ 64

Кочубей Алла Володимирівна, Якубовська Світлана Святославівна

Виховання студентської молоді в умовах цифрового простору _____ 66

Лащівська Дарина Богданівна, Луцюк Наталія Юріївна

Використання колективної форми роботи в початковій школі _____ 69

Левчук Ліна Юріївна

Комплексна система навчання (за О.Ф.Музиченко) _____ 71

Мельничук Вікторія Вадимівна

Педагогіка зарубіжжя кінця XIX – початку ХХ століття _____ 75

Мельничук Оксана Тарасівна, Костюк Яна Степанівна

Особливості підготовки майбутніх фахівців в умовах дистанційного
навчання _____ 78

Миколенко Аліна Вікторівна

Роль підручника у формуванні в учнів початкових класів мовленнєвих і
комунікативних умінь _____ 80

**ОСВІТА В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ:
ПОШУКИ ТА ПЕДАГОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ**

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ, 24 листопада 2021 року

Мокляк Софія Ігорівна, Міщеня Оксана Миколаївна

Вимоги до майбутнього вчителя початкових класів в умовах дистанційного навчання _____ 83

Мосійчук Галина Анатоліївна

Розвиток освіти України в умовах інформаційного суспільства _____ 86

Немеш Олена Миколаївна

Вплив медіа на соціалізацію сучасної молоді _____ 88

Новосад Наталія Віталіївна

Зміст та приоритетні напрями національно-патріотичного виховання підростаючого покоління _____ 91

Пасічник Іванна Володимирівна

Павло Житецький про українську мову і українську школу _____ 93

Петрик Яна Федорівна

Використання застосунку «DIGITAL INCLUSION» у початковій школі _____ 96

Пешко Христина Михайлівна

Адаптація молодших школярів з обмеженими можливостями здоров'я до навчання в загальноосвітній школі _____ 98

Підгрушна Софія Сергіївна

Гуманістична спрямованість педагогічних ідей І. С. Нечуя-Левицького _____ 101

Попович Ірина Йосипівна

Медіацентр - сучасний відділ безпечного цифрового простору в школі _____ 105

Потапчук Юлія Володимирівна

Інноваційні педагогічні технології в підготовці майбутніх викладачів закладу вищої освіти _____ 106

Самчук Ганна Сергіївна

К. Д. Ушинський про працю як основу виховання _____ 109

Сілкова Ельвіра Орестівна

Вивчення таблиць множення і ділення в ігровій формі _____ 112

Смик Наталія Вікторівна

Передумови розвитку теорії управління освітою України _____ 115

Сойчук Руслана Леонідівна

Використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі закладів освіти _____ 117

Сулімова Вікторія Сергіївна, Сулімова Лілія Олександровна

Мультимедійні технології в роботі вчителя початкових класів НУШ в умовах інформаційних змін _____ 121

Съомак Ірина Миколаївна

Формування толерантності учнів початкової школи _____ 124

**ОСВІТА В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ:
ПОШУКИ ТА ПЕДАГОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ**

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ, 24 листопада 2021 року

Токар Тетяна Олександрівна	
ТЕНДЕНЦІЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВІЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ В СУЧASNIX УМОВАХ	126
Третяк Оксана Миколаївна, Хомич Дарина Олександрівна	
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД УПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВОЇ ІНКЛЮЗІЇ ТА МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я УПРОДОВЖ ЖИТТЯ	129
Чернушич Тетяна Анатоліївна	
ПРОФЕСІЙНА КУЛЬТУРА ПЕДАГОГА В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ОСВІТИ	132
Чернюк Іванна Миколаївна	
ТВОРЧА САМОСТІЙНІСТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ: РОЗВИТОК У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	134
Чміль Діана Вячеславівна	
ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ НА СУЧASNOMU ЕТАПІ РОЗВИТКУ МЕТОДИКИ ОБРАЗОВТОРЧОГО МИСТЕЦТВА	137
Шахраюк Богдан Степанович	
ПІДВИЩЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ В УМОВАХ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	141
Яковишина Тетяна В'ячеславівна	
КОМПОНЕНТИ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ДО РОБОТИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ	143
Яремович Марія Андріївна	
ПОТЕНЦІАЛ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СОЛІДАРНОСТІ У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ	147

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

МАТЕРІАЛИ

**ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ОСВІТА В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ:
ПОШУКИ ТА ПЕДАГОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ»**

24 ЛІСТОПАДА 2021 РОКУ

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВИПУСК: ПРОФ. Р.Л.СОЙЧУК

КОМП'ЮТЕРНА ВЕРСТКА ТА ДИЗАЙН: Л.М.СОЛОВЕЙ

ВИДРУКОВАНО: КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ,

ІНКЛЮЗИВНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ РДГУ

ВУЛ. ПЛАСТОВА, 31, КАБ. 02, м. РІВНЕ, 33000

НАКЛАД: 100 ПРИМІРНИКІВ.

ПІДПИСАНО ДО ДРУКУ 25.11.2021 Р.

ДРУК ОФСЕТНИЙ.

УСІ МАТЕРІАЛИ І ДОПОВІДІ КОНФЕРЕНЦІЇ ДРУКУЮТЬСЯ В АВТОРСЬКІЙ РЕДАКЦІЇ.